

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E
WE SRZODE DZIA 13. LUTEGO ROKU 1767.

Z PORTUGALII.

Z Lizbony d. 2. Stycznia.

Towarzystwo Kupców otrzymało u Króla Jmci pozwolenie na prowadzenie handlu przybrzegach Bengalskich i Koroman-
delu pod obroną Królewską. Po-
feli Francuzki z tej przyczyny
podał pilno Dworowi okazując
iż to pozwolenie uszczerbia
handlem tam Francuzkim. Nie-
wiemy co na to odpowiedziano.

Z W Ł O C H

Z Rzymu d. 16. Stycznia.

W czasie tak krytycznym, w
którym zostaliśmy, Ojciec S. ośła-
dził zarzecz przyzwolizną uciec
się raczey do Boga, a niżeli za-
bawiać się rozrywkami Zapu-
bami. Przeto zakazał Edy-
ktem dnia 10 tego miesiąca da-
nym, ażeby żadnych widowisk
i masek nie było, wyjąwszy go-
nitwy konne. Dnia 13 i 14 tego
miesiąca facyata Pałacu Kardyna-
ła *Orsini* okazała była illuminowa-
na z okoliczności ogłoszenia zu-
pełnego wieku Króla obu Sycylii.

było tu jeszcze, i sprawy większe ią ogłoszone do tego p...

F R A N C Y J

Z Paryża d. 23. Stycznia.

Delfinowa Jeymć w słabości się zdrowia znayduje. Król Jmć kazał przyzwać z tutejszego Miasta do Werfalu Doktora *Tronchin* sławnego. Stany *Bretanii* uchwalili wzy dla Króla podarunku 2 miliony prosiły Xiążęcia d' *Aiguillon*, ażeby Król Jmć raczył Parlament owej Prowincyi do owegoż stanu przywieść, w którym był w r. 1744, i uwolnił z wygnania Parlamentowych.

A N G L I I

Z Londynu d. 18 Stycznia.

Z Bristol oznajmują, że wielka liczba Obywatelów Wyspu *Mann* gotuje się wleść na okręty ze wszystkimi swemi sprzętami do *Florydy* oboiey, gdzie Regencya wyznaczyła nowym mieszkańcom grunta. Dnia 7 Czerwiek dziki nazwany *Piotrem*, którego przed 40 lat złapano w lesie Elektorstwa *Hanowerkie*go, i przywieziono do *Anglii*, był prezentowany Królowy *Jeymści*. Zadnego słowa wynowieć nie może, męczy tylko, i postawę barzo ma straszną, dziko patrzy, ma już lat 60, iako powołach i twarzy się pokazuje.

Z Londynu d. 24. Stycznia.

Dwór nasz odebrał listy od swoich Ministrów będących u Dworów Cudzoziemskich, nad któremi Ministrowie mieli przedłożone rady. Wyśłani są Kuryerowie do *Wiednia*, *Petersburka* i *Berlina*. Mówią za rzecz pewną, że te negocyacye ściągają się do Traktatów obrony i zaczepki ku pożytkowi tak naszej Korony, iako Państw niektórych *Niemieckich* i *Północnych*. Między *Anglią* i *Portugallią* zażcie, względem handłów bliskie jest końca, chociaż *Pan Mello* Minister u Dworu naszego *Portugalski* nie pokazuje się dla słabości zdrowia na poskociach. Dwór nasz wysłał rozkazy do *Wielkorządcy Gibraltarskiego*, ażeby iak najprędzey przedsię wziął poprawę tamiecznych twierdz i fortyfikacyi. Doczego iak rozumie się podobno fałszywie, jest powodem z blizeni się woyska *Hiszpańskiego* do *St. Roch*. Regencya nasza zakaza wywozu drzewa z Wyspu *Minorki*, do *Maryllii*, *Tulonu* i innych Portów *Francuzkich*. Mają te drzewa na użytek samey *W. Brytannii* być obrócone. *Białym marmur*, który z Cudzych krajów z wielkim kosztem sprowadzaliśmy mamy teraz u siebie

za małą cenę. Na wyspie Min-
norce znaleziono wielkie z nie-
go góry. Z Edymburku ode-
braliśmy wiadomość, że w *Aber-*
deen podniesiony jest od pośpół-
stwa bunt dla drogości zboża.
Użyto na buntowników żołnie-
rzy, którzy kilku ich zabili a
więcej ranili. Znayduje się tu
w Londynie pewny Szwed, któ-
ry radzi naszej Regencyi aby
przedsięwzięła handel na morze
czarne. Wszyscy twierdzą, iż
to z wielkim może być naszym
pożytkiem. Czekamy przyzwo-
lenia Ministrów.

Z N I E M I E C

Z Brunfwika d. 15. Stycznia.

Dnia 5. tego miesiąca ogłoszono
tu Edykt Xiążęcy, przez który
wszystkim tutejszym Obywate-
lom przykazuje się pod surową
karą, ażeby Cudzoziemców na
Jarmarki tu przyjeżdżających
nie krzywdzili wyciągając nie-
słuszną płacę za gospody. Dla
wygody także publiczney będzie
tu kosztem Xiążęcym Bibliote-
ka wystawiona; z której za ma-
łą cenę książki będą pożyczane,
nawet za granicę, byleby poży-
czający za przewóz ich zapła-
cił.

Z Frankfurtu d. 17. Stycznia.

Niedawno znaleziono tu w

Schriesheim Grób familii Rzym-
skiej, w którym był medal Ce-
sarza Kommoda. Kopiąc zaś
z strony *Ladzburg* dokopano się
ostatków gmachu starożytnego,
który służył Rzymianom za cie-
plice. Dawność czasu nie wie-
le go zepsuła.

Z Ratyzbony d. 20. Stycznia.

Seym Rzeszy Niemieckiej zno-
wu się zaczął dnia 12 tego mie-
siąca. Obrady wszystkie naybar-
ziej się ściągają do rozporządze-
nia Trybunału naywyższego
Wetziarskiego. Odwłoka, uczy-
niona przez ożekiwanie na po-
twierdzenie zdania Seymu, wię-
cej niż rozumieć kto może, in-
teressuje. Pierwey o to nay-
barziej szło, ażeby umiarkowa-
na była Deklaracya i ubezpieczo-
na powaga Cesarzka, teraz im
daley rzecz się przeciąga, tym
więcej przeciwności i trudno-
ści w tym zachodzi. Hrabia *de*
Buat Minister Króla Francuzkie-
go już w tej mierze odebrał re-
skrypt od swego Dworu. Uczy-
nił deklaracyą przed Ministrami
swoim interesselom sprzyjającemi
tak Protestantami iako Katolic-
kami, którey, cel zdać się za-
mierzać ugruntowanie i utrzy-
manie Stanów Cesarstwa na da-
wnych prawach. Mamy iednak

było tu iezcze, i prawy więkze ię ogłoszono do...

nadzieję, iż sprawa ta póydzie swoim torem, i Ministrowie znaydą sposoby do uprzątnienia wszelkich trudności w tey materyi. Listy Patenty tyczące się pomienionego Trybunału są już ogłoszone w Cyrkule Elektorstwa Reńskiego. Elektor też Moguncki odebrał odpowiedź na listy swe cyrkularne Konwokacyine. Król Pruski naznaczył swym Delegatem Pana Reuter Konfiliarza Trybunału, który był przedtym Professore w Akademii Hallskiej. Niektórzy Ministrowie odebrali już instrukcyę od swoich Dworów względem domagania się Hrabi *de Papenheim*, ażeby mu była nadgroda naznaczona. Wszyscy na to się zgadzają, chociaż nie naznaczają wielkości nadgrody. Niektóre Dwory pozwalają na jeden miesiąc Rzymski, inne zaś na dwa.

Z Wiednia d. 1. Lutego.

Dnia 22 przeszłego miesiąca przybiegl tu Kuryer z Florencyi z doniesieniem, iż W. Xieźna z Arcy-Xieźniczką małą wpożyczanym zostale zdrowiu. Hrabi *de Clart* wyniesiony jest na godność Xiążęcia Państwa Rzymskiego. Xiąże *de Lichtenstein* z Xiążęciem *Kińskim* zostali Radne-

mi Cesarskimi. Karetą pocztową iadąc z *Laubach* rzadkim nie-
szczęściem spadła z góry *Simmerling* w przepaść z dzieściami podróżnemi. Baron *de Penckler*, który niedawno był Posłem Cesarzkim u Porty Otomańskiej jest podniesiony na godność Hrabi.

Z Lipska d. 3. Lutego. Pewne uczone Towarzystwo w Berlinie naznaczyło sto Talarów nadgrody dla tego któryby podał najlepszy sposób wychowania dzieci w Wierze Chrześciańskiej.

Z M O S K W Y

Z Petersburka d. 13. Stycznia.

Z ukazu Imperatorowy danego przeszłego miesiąca Listopada ustanowiona tu jest Komisya Akademicka pod dozorem Hrabi Wołodimira Orłowa, do której Professorowie *Euler* Ociec i Syn, *Schmann*, *Kotelnikow* i *Rumowski* są przydani. Ta Komisya ma nietylko wszystkie klasy Akademii rozporządzić, ale też i Kancellaryi papierów strzec, i wszystko do lepszego przywieść porządku, dochody Akademickie należycie ułożyć, i starać się utrzymać nauki przy dawney sławie. Zaproszeni są różni uczeni ludzie z Cudzych krajów na miejsce zmarłych Professorów.

SUPPLEMENT

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

WE SRZODE DNIA 18. LUTEGO ROKU 1767.

Z Carogrodu d. 25. Grudnia. Aga Janczarski prosił o pozwolenie u Sultana na złożenie swego urzędu, lecz Pan ten widząc Urzędnika rozumnego i Państwu swemu potrzebnego niedozwolił mu, owszem obowiązując na dalszą służbę posłał 25 worków pieniędzy, co czyni 12,5000 Tatarów.

Z Bruxelli d. 22. Stycznia. W wielkim smutku od nieiakiego czasu zostawaliśmy dla słabości Xiążęcia Jmci Lotaryńskiego Wielkorządcy naszego. Boiażn utraty tak dobrego Pana, większego fraunku nas nabawiła, niż rzecz wyciągała. Prosiłszy Króla Jmci Francuzkiego o przyślanie najlepszego z swych Doktorów. Proźbie naszej nie odmówiono. Przybył tu Pan *Morand* wielkiego doświadczenia i doskonałej umiejętności człowiek, który nas upewnił, iż nie mamy nic się obawiać. Ma pozwolenie od Króla swego Pana zabawić się tu poety, aż Xiążę do zupełnego przyidzie zdrowia.

Z Paryża d. 27. Stycznia. Margrabia *de Durfort* pożegnał już Króla Jmci i całą Familią Królewską, mając wyjechać do Wiednia w charakterze Posła. Był prezentowany Xiążęciu *de Choiseul* Ministrowi i Sekretarzowi Spraw Cudzoziemskich i Woytkowych.

Z Londynu d. 23. Stycznia. Parlament zaczął znowu swe rady, lecz ponieważ wielu Deputatów dla złej drogi nie przybyło tu jeszcze, sprawy większe są odłożone do ich przyjazdu.

Dnia 21 Wyższa Izba Słuchała Prośbą czynioną przez Komonika Mieyskiego przeciw Panu *Evans*, dla decydowania, jeśli osoby Religii Luterskiej albo Kalwińskiej mianowane od Lorda Prezydenta do Urzędu Ławników Miasta Londyńskiego i Hrabstwa *Middlsex* są obowiązane prawem zapłacić sztrofu 400 Funtów Szterlingów, dla uniknienia tey godności. Sprawa odłożona była na intrzeyfzy dzień. Na zaiutrz też wyższa Izba wysłuchawszy Patrona o sprawie Pana *Evans* podała pytanie następujące Sędziom: Jeśli w tey sprawie strona oskarżona może skasować swoje obranie na urząd z tey przyczyny, iż nieprzyjęła Sakramentów według obrządku Kościoła Anglikańskiego w przeciągu roku jednego przed obraniem. Sędziowie prosiłi o przewioke ażeby mogli pomyśleć o decyzji; więc sprawa odłożona jest na 27 dzień. Mówią, że Dwór jest postanowiony pozwolić drugiego portu wolnego w Ameryce na Wyspie *S. Jana* pod temiż dokładami i obowiązkami, iako jest pozwolony na *S. Domingo*. Pozwolono inż prywatnym osobom wystawić Miasto na pomienioney wyspie, Listy od Pułkownika *O-hara* Wielkorządcy *Senegambii* donoszą, że handel niewolników wielce teraz jest zatrudniony.

Z *Charles-Town* z *Ameryki* d. 14. Listopada. Dzień pułnocią pożytkując z opłakanego stanu *Chirokwesów* nieprzełtaie na nich napadać. *Chirokwesowie* teraz po większey części na gorączkę chorują. Dla tey choroby granice między Angielkami Dzierżawami i ich Kraiem nie są jeszcze ustanowione. Rozgraniczenie to odłożone jest na przyszłą wiosnę.

Z *Frankfurtu* d. 31. Stycznia. Szweycarskie wiadomości donoszą, że wielka nędza panuje w *Genewie*. Handel cale tam ustał. Pieniędzy zgoła niewidać; Obywatele cierpią niedostatek żywności nadzwyczajny.

Z *Wiednia* d. 7. Lutego. Xiążę Dziedziczny *de Hesse Darmstadt* przybył tu dnia 13 przeszłego miesiąca i stanął w Pałacu Xiążęcia *de Lichteustein* Feld-Marszałka, który ztey okoliczności sprawił dnia 14 sanna przejazdzkę barzo okazałą. Zima tu barzo tęga panuje, iakiey od dawnego czasu nie mieliśmy. Z

obserwacyi od początku tego wieku czynionych na Strażnicy XX. Jezuitów pokazują, iż morderca, który był dnia 13 równie był tego iako w roku 1709, dnia najzimniejszego.

Z Kamieńca d. 7. Lutego. Nadeszła tu wiadomość, iż o famey pułnocy Pałac, we Wł. Czarney na Podolu gdzie była Rezydencya Jmci P. Kickiego Marszałka Trybunału Koronnego, ze wszystkimi Membrami Oficynami, i co tylko się znajdowało funditus zgorzał, gdyż dla gwałtownego ognia nie ratować nie można było żadnym sposobem.

Z WARSZAWY DNIA 18. LUTEGO.

Najjaśniejszy Król Jmć P. N. M. dnia onegdajszego zrana z Jchmćmi: Xiążciem Repninem Pełnomocnym Dworu Rosyjskiego Poślem, i Grtsem Rosłumowskim wyjeżdżał z tąd w asystencyi różnych Kawalerów o mil kilka na Łowy, z których szczęśliwie wieczorem powrócił.

Jmć Pan Sapięha Woiewoda Połocki Hetman Polny W. X. Lit. pożegnawszy Króla Jmci P. N. M. w przeszłym tygodniu do Litwy oddalił się z tego miejsca, z którego także, dnia onegdajszego Jmć P. Zamoyki Kanclerz W. Koronny, po danej sobie andyencyi pożegnania J. K. Mci P. N. M. wylechał do Biełżunia Dóbr swoich dla potrzebnego tamże przez czas nieiaki wytchnienia. Tym czasem Sady Assessorskie Koronne z pilnością przez Jmci X. Biskupa Przemyckiego Podkanclerzego Koronnego bywają sądzone.

W przeszłą sobotę o godzinie wpół do czwartey po południu Jmć P. Hülzen Woiewoda Miński z przykłądną dyspozycyą z tym się pożegnał światem. Ciało tym czasem w jego Pałacu złożone leży, gdzie liczne Msze i Wigilie codziennie się odprawiają. W kilka godzin po jego śmierci przybył od Króla Jmci P. N. M. Jmć P. Woiewoda Jusłantki z Kondolencyą do Jeymć Pani Woiewodziny Wdowy, i dla pocieszenia oney w tym żalu, oddał iey, imieniem J. K. Mci Przywilej służący Jey Synowi Jmci P. Kasztelanowi Jusłantkiemu, na Woiewodztwo Mińskie wakujące po śmierci Jego Oycy.

Ponieważ J. p. Jmć P. Morfztyn Starosta Czerstynski zapisał w Roku 1703. Summę sześćset Talerów na dobrach swoich, Jchmć PP. Kazimierzowi i Annie z Wysockich Zabierowskim, które Summy połowa za Dekretem zapłacona jest Sukcessorom zmarłego Zabierowskiego, a drugą połowę Summy zostawił Sąd dla Sukcessorów z Wysockich Zabierowskiej, a że się do tychczas nikt z Sukcessorów namienionej Wysockiej o wypłacenie pozostałej i zapisanej Summy nieupomina, zaczynam podać się do wiadomości, jeżeli się kto znajdzie z Sukcessorów tejże wyrażonej z Wysockich Zabierowskiej aby dał o sobie wiadomość i nadgłosił się jako najprzedzcy do Jmci P. Starosty Wąwolnickiego, lub Jmci P. Pruszką Starosty Przedborskiego, lub do Jmci P. Kozłowskiego Patrona w Warszawie, lub nakoniec do Jmci P. Ziębińskiego Patrona w Krakowie.

Kaetan Hoffman Przechrzta, lat przeszło 20 mający, bawiąc przed lat siedmiu w Warszawie pod pretekstem iakoby był Jubiler, poczyniwszy różnym Ludziom zawody, uszedł z Warszawy, i żadney o nim nie maż wiadomości. Ktoby więc o życiu lub śmierci jego wiedział, niech raczy dać znać do Kancellaryi Konsystorskiej Warszawskiej.

Tereffa Kwiecińska Przechrzcianka, Andrzeja Łosińskiego Muzykanta Zona, po oschrzczeniu się i postanowieniu z Mężem swoim zaraz w kilka dni uszła przed lat dwunastą z Warszawy. Ktoby wiedział o niej gdzie się znajdzie, i czy żyje albo umarła, niech dać znać do pomienionej Kancellaryi Konsystorskiej Warszawskiej

Podać się do wiadomości, iż w Niedzielę w nocy uciekł Chłopek w wieku 15 lub 16. płci białokurawatej z włosami od Roku zapuszczonemi tak, że harcap przywiązać już mógł sobie, w barwie Niemieckiej nowey, kamizelce czerwoney, a zwierzchnim rączroku szafirowym z obszlegami czerwonymi, i z Guzikami białemi, ma z sobą także i szkap starą granatową, ukradł w pieniądzach Złotych 300, ktoby pomienionego Chłepka przytrzymać mógł, uprasza się pokornie aby dać znać do Burgrabiego Pałacu Xiążęcia Woiewody Bracławskiego przy Franciszkanach. Za co się dobra przyrzeka nadgrada.